

Η θέσις του Δερματολογικού Κέντρου Θεσσαλονίκης εις τον Ελληνικόν και διεθνή χώρον μέχρι το 1967

Γεώργιος Αντ. Σακελλαρίου

Ομότιμος Καθηγητής Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης

Η ΘΕΣΙΣ ΤΟΥ ΔΕΡΜΑΤΟΛΟΓΙΚΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ ΕΙΣ ΤΟΝ ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ ΚΑΙ ΔΙΕΘΝΗ ΧΩΡΟΝ

«Φίλος μὲν Πλάτων, φιλάτη δὲ ἡ ἀλήθεια»

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Εἶναι εὐτυχὲς τὸ γεγονός, ὅτι διὰ πρώτην φοράν Δερματολόγοι ἐξ ὅλης τῆς Ἑλλάδος συνέρχονται διὰ νὰ συζητήσουν θέματα ἀφορῶντα εἰς τὴν εἰδικότητα αὐτῶν. Ἔτι περισσότερον εὐτυχὲς εἶναι τὸ γεγονός, ὅτι ἡ συνέλευσις αὕτη, ὡς «Πρῶτον Πανελλήνιον Δερματολογικὸν Διήμερον», τελεῖται ἐν Θεσσαλονίκῃ. Καὶ δὲν θὰ ἦτο δυνατόν νὰ ἐτελεῖτο ἀλλαχοῦ, δοθέντος ὅτι κατὰ τὴν τελευταίαν ἰδίως δεκαετίαν τὸ Δερματολογικὸν Κέντρον τῆς Θεσσαλονίκης ἔχει παρουσιάσει τοσαύτην ἐπιστημονικὴν δραστηριότητα, ὥστε νὰ δύναται τις νὰ εἶπη, ὅτι κατῴρθωσε νὰ ἐπισκιάσῃ καὶ αὐτὸ τοῦτο, τὸ ἀπαστράπτον ἄλλοτε ἐξ αἴγλης — ἐξ ὅσων τουλάχιστον ἡμεῖς οἱ ἐν Θεσσαλονικῇ Δερματολόγοι γνωρίζομεν ἐκ πληροφοριῶν — Νοσοκομείον Ἀνδρέου Συγγροῦ τῶν Ἀθηνῶν.

Ἡ προβολὴ δὲ τοῦ Δερματολογικοῦ Κέντρου τῆς Θεσσαλονίκης εἰς τὸ Ἑσωτερικὸν τῆς χώρας καὶ τὸ Ἐξωτερικὸν δὲν ἦτο τυχαία. Ὑπῆρξεν ἀποτέλεσμα μεθοδικῆς καὶ ἀόκνου ἐργασίας, ἐξικνουμένης πολλάκις μέχρις αὐταπαρνήσεως. Δυστυχῶς ὁμως τὸ Κέντρον τοῦτο, διὰ τὴν στερέωσιν τοῦ ὁποίου καὶ ἡμεῖς διεθέσαμεν πᾶν ὅ,τι ἦτο ἀνθρωπίνως δυνατόν, δὲν ἐξελίχθη ὡς ἀνεμένετο.

Ἡ Ἱατρικὴ Σχολὴ τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης ἐφθασεν εἰς σημεῖον, ὥστε μετὰ ὀλόκληρον τριακονταετήν βίον αὐτῆς νὰ μὴν ἔχῃ σήμερον οὔτε ἓνα Καθηγητὴν ἰδικὸν τῆς. Οὔτε ἓνα, ὁ ὁποῖος νὰ μὴν εἶχε σχέσιν μὲ τὰς Ἀθήνας. Δὲν εἶναι ὅτι ἡ Θεσσαλονίκη..., ἢ «Συμπρωτεύουσα», στερεῖται ἀνδρῶν ἰκανῶν καὶ ἀξιῶν, ἀλλ' εἶναι ἄλλοι παράγο-

ντες, οἱ ὁποῖοι ἐμποδίζουν οἰανδήποτε πρὸς τὰ ἄνω ἐξέλιξιν. Οἱ παράγοντες οὗτοι τυγχάνουν γνωστοὶ ἀνεκάθεν. Τοῦτο, ὁμως, ἐπισσωρεύει δεινὰ ἀφάνταστα εἰς τὸν τόπον. Εὐρίσκεται πάντοτε μία δικαιολογία, ἀνήθικος καὶ ἀπαράδεκτος, διὰ νὰ ἐξοικωτῆ ἐνταῦθα κάθε στοιχεῖον ἰκανὸν καὶ ἀξιον, ἠθικὸν καὶ ἐντιμον. Δικαιολογία μωρῆ, ἢ ὁποία δὲν ἀποδεικνύει, εἰμὴ ρηχότητα καὶ ἀναξιοσύνη καὶ πᾶν ἄλλο παρά ἐπιστημονικὴν σοβαρότητα πολλῶν εὐρισκομένων εἰς θέσεις ὑψηλάς. Εἰς θέσεις, αἱ ὁποῖαι ἐπηρεάζουν τὸ μέλλον τοῦ Ἑθνους.

«Η ΘΕΣΙΣ ΤΟΥ ΔΕΡΜΑΤΟΛΟΓΙΚΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ ΕΙΣ ΤΟΝ ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ ΚΑΙ ΤΟΝ ΔΙΕΘΝΗ ΧΩΡΟΝ ΜΕΧΡΙ ΤΟΥ 1967» ΕΙΝΑΙ ΘΕΜΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝ

Τὸ ἐν λόγω θέμα: «Ἡ θέσις τοῦ Δερματολογικοῦ Κέντρου Θεσσαλονίκης εἰς τὸν Ἑλληνικὸν καὶ τὸν Διεθνή χώρον μέχρι τοῦ 1967» νομιζομεν ὅτι παρουσιάζει ἐνδιαφέρον διὰ τὸ πρῶτον τοῦτο Πανελλήνιον Δερματολογικὸν Διήμερον, διὰ τοὺς κάτωθι κυρίως λόγους:

1ον) Διότι εἰς τὴν ἱστορίαν τῆς Ἑλληνικῆς Δερματολογίας εἶναι ἡ πρώτη φορά, κατὰ τὴν ὁποίαν Δερματολόγοι ἐξ ὅλης τῆς Ἑλλάδος συνέρχονται διὰ νὰ θέσουν, κατὰ πρώτην σκοπόν, πιστεύομεν, τὰς βάσεις τῆς μεταξύ των συνεργασίας, ἢ ὁποία ἔλειπε μέχρι σήμερον.

2ον) Διότι πρὸ παντὸς ἄλλου, διὰ τὴν εὐόδωσιν τῆς συνεργασίας αὐτῆς, ἀπαραίτητον τυγχάνει νὰ γνωρισθοῦν οἱ Δερματολόγοι μεταξύ των τῶσον ὑπὸ ἔποψιν συναδελφικῆν, ὅσον καὶ ὑπὸ ἔποψιν ἐπιστημονικῆν. Εἴμεθα ἀγνωστοὶ μεταξύ μας, ἢ σχεδὸν ἀγνωστοὶ, τόσο προσωπικῶς, ὅσον καὶ ἐπιστημονικῶς, ἰδίως ὅσον ἀφορᾷ εἰς τοὺς δύο πόλους τῆς Ἑλληνικῆς Δερματολογίας, ἦτοι τὰς

Ἀθήνας καὶ τὴν Θεσσαλονίκην. Τὸ ἐν Δερματολογικὸν Κέντρον δὲν γνωρίζει τὸ ἕτερον.

3ον) Διότι —λόγῳ τῆς ἀπὸ κοινοῦ συνεργασίας τῆς Ἱατρικῆς Ἐταιρείας Θεσσαλονίκης μετὰ τῆς Ἑλληνικῆς Ἀφροδισιολογικῆς καὶ Δερματολογικῆς Ἐταιρείας τῶν Ἀθηνῶν διὰ τὴν ἐπιτυχίαν τοῦ «Διημέρου» τούτου— οἱ μὴ Δερματολόγοι Ἱατροὶ τῆς Θεσσαλονίκης, ἀλλὰ καὶ ὅλης τῆς Βορείου Ἑλλάδος, πιστεύω δὲ καὶ τῶν Ἀθηνῶν καὶ τῆς ὑπολοίπου χώρας, ἔχομεν τὴν γνώμην, ὅτι θὰ ἐνδιαφέρονται ἀρκούντως νὰ γνωρίσουν εἰς ποῖον ἐπιστημονικὸν ἐπίπεδον εὐρίσκεται ἡ Δερματολογία ἐν Ἑλλάδι, τόσον ἐν Θεσσαλονικῇ ὅσον καὶ ἐν Ἀθήναις, καὶ ἂν ἔχη ἐπιδείξει ἐπιστημονικὴν δραστηριότητά τινα καὶ ποίαν εἰς τὸ Ἐξωτερικὸν διὰ τὴν προβολὴν αὐτῆς, ἰδίως κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη.

Αἱ ἐπιδείξεις καὶ ἀνακοινώσεις περιπτώσεων εἶναι πάντοτε ἐνδιαφέρουσαι —ἂν καὶ κατέστησαν κάπως τετριμμένα καὶ μὴ ἔχουσαι τόσον ἐπιστημονικὸν βάθος—, ἀλλὰ σήμερον εἰς ἐν πρῶτον Πανελλήνιον συνέδριον πρέπει νὰ εὐρίσκονται εἰς δευτέραν μοῖραν, καθ' ὅσον ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον πρωτεύει εἶναι νὰ τεθοῦν αἱ βάσεις, ὡς εἶπομεν, διὰ μίαν ἐποικοδομητικὴν συνεργασίαν ὠφέλιμον δερματολογικῶς, ἱατρικῶς καὶ κοινωνικῶς. Καὶ διὰ νὰ ἐπιτύχη τοῦτο δὲν θὰ ἦτο ἄσκοπον νὰ γνωρίσῃ ὁ εἰς τὸν ἄλλον δι' ἐκθέσεως καὶ γνωστοποιήσεως τοῦ μέχρι σήμερον ἔργου του, κατὰ μείζονα μάλιστα λόγον, καθ' ὅσον μέχρι σήμερον ἐλλείπει τὸ ὄργανον, τὸ ὁποῖον θὰ ἠδύνατο νὰ ἀπηχῆσῃ τὴν ἐπιστημονικὴν δραστηριότητα τῶν Ἑλλήνων Δερματολόγων, ἥτοι τὸ δερματολογικὸν περιοδικόν.

ΤΑ ΠΡΩΤΑ ΒΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΟΙ ΣΚΟΠΟΙ

Ἐν Θεσσαλονικῇ ἡ Δερματολογία ἤρχισε νὰ πραγματοποιηθῇ τὰ πρῶτα βήματα αὐτῆς εἰς τὸ Δημόσιον Νοσοκομεῖον Ἀφροδισίων καὶ Δερματικῶν Νόσων¹, ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Χαλκιδικῆς, ἀπὸ τοῦ 1948-49, ὅτε ἀνέλαβε τὴν διεύθυνσιν τῆς στεγαζομένης, δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθ. 12195/2.3.43 ἀποφάσεως τοῦ ὑπουργοῦ Ἐθνικῆς Προνοίας, εἰς τὸ Νοσοκομεῖον τοῦτο, Κλινικῆς τῶν Ἀφροδισίων καὶ Δερματικῶν Νοσημάτων τοῦ Ἀριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης² ὁ καθηγητῆς, ὁμότιμος σήμερον, κ. Ἀνδρέας Ρέλιας.

Μέχρι τῆς ἐποχῆς ἐκείνης ἐνοσηλεύοντο εἰς τὸ ὡς ἄνω Δημόσιον Νοσοκομεῖον ἀσθενεῖς πάσχοντες σχεδὸν ἀποκλειστικῶς ἐξ ἀφροδισίων

παθήσεων, ἰδίᾳ δὲ γυναῖκες κοιναί. Ἐξωτερικὸν ἱατρεῖον δὲν ὑπῆρχε. Δερματολογικοὶ ἀσθενεῖς οὐδόλως σχεδὸν προσήρχοντο πρὸς ἐξέτασιν, οἱ ὀλίγοι δὲ προσερχόμενοι ἐξητάζοντο κυρίως εἰς τὸ γραφεῖον τοῦ ἐπιμελητοῦ τοῦ Νοσοκομείου. Τὸ λειτουργοῦν μικροβιολογικὸν ἐργαστήριον ἀπησχολεῖτο μὲ ὀροαντιδράσεις αἵματος κατὰ Wassermann κ.λπ., ἐκκριμάτων διὰ γονόκοκκον καὶ τριχῶν διὰ δερματοφύτα. Τὸ Νοσοκομεῖον, τότε, εὐρίσκετο, ὑπὸ ἐποψιν κτιριακῶν ἐγκαταστάσεων, εἰς ἀθλίαν κατάστασιν, ἐθεωρεῖτο δὲ «κακόφημον» καὶ ὡς ἐκ τούτων σπανίως προσήρχοντο ἀσθενεῖς τῆς μεσαιᾶς κοινωνικῆς τάξεως τῆς Θεσσαλονίκης.

Μετὰ τὴν ἐγκατάστασιν τῆς Παν/κῆς Κλινικῆς ἐδημιουργήθησαν σὺν τῷ χρόνῳ ἐξωτερικὰ ἱατρεῖα, ἀνεπτύχθησαν μεθοδικώτερον θάλαμοι διὰ δερματολογικοὺς ἀσθενεῖς, κεχωρισμένως δι' ἄνδρας καὶ γυναῖκας, ὡς καὶ διὰ παιδιά πάσχοντα ἐκ τριχοβρώτων τοῦ τριχωτοῦ τῆς κεφαλῆς καὶ ὠργανώθησαν τὸ μικροβιολογικὸν ἐργαστήριον μὲ σταθμὸν πειραματοζῶων, μὲ χώρους διὰ τὴν ἐργαστηριακὴν (φροντιστηριακὴν) ἄσκησιν τῶν φοιτητῶν καὶ ἐσχάτως μὲ τμημα ἰολογίας, παθολογοανατομικὸν ἐργαστήριον, φυσικοθεραπευτήριον, βιβλιοθήκην, ὡς καὶ πλούσιον φωτογραφικὸν μουσεῖον, τοῦ ὁποίου φωτογραφίαι, πιστεύω, νὰ ἐκτεθοῦν εἰς τὸ Α' Πανελλήνιον Δερματολογικὸν Διήμερον.

Εἰς τὰ πρῶτα βήματα τῆς Παν/κῆς Κλινικῆς ἐβοήθησε μεγάλως καὶ τὸ προσωπικὸν τοῦ Δημοσίου Νοσοκομείου, εἰς ὃ ἐν ἀρχῇ καὶ ἐπὶ πολλὰ ἔτη ἀνήκομεν καὶ ἡμεῖς. Οὕτως ἀνεπτύχθη τὸ Δερματολογικὸν Κέντρον τῆς Θεσσαλονίκης, ἀπαρτιζόμενον ἐκ δύο, λίαν στενῶς συνεργαζομένων, Κλινικῶν, ἥτοι τῆς Πανεπιστημιακῆς καὶ τῆς τοῦ Δημοσίου Νοσοκομείου.

Βασικοὶ σκοποὶ τοῦ Κέντρου τούτου ὑπῆρξαν:

1ον) Ἡ ὅσον τὸ δυνατόν καλλιτέρα προσοχὴ περιθάλψεως εἰς τοὺς προσερχομένους εἰς τὰ ἐξωτερικὰ ἱατρεῖα καὶ εἰς τοὺς ἐσωτερικοὺς νοσηλευομένους διὰ δερματικά καὶ ἀφροδισια νοσήματα.

2ον) Ἡ ὅσον τὸ δυνατόν ἀρτιωτέρα ἐκπαίδευσις τῶν φοιτητῶν, ὡς καὶ τῶν ἐιδικευομένων εἰς τὴν δερματολογίαν καὶ ἀφροδισιολογίαν ἱατρῶν.

3ον) Ἡ πραγματοποιήσις ὅσον τὸ δυνατόν βαθυτέρων ἐπιστημονικῶν ἐρευνῶν καὶ ἡ προβολὴ εἰς πανελλήνιον καὶ διεθνές, εἰ δυνατόν, ἐπίπεδον τοῦ Δερματολογικοῦ τούτου Κέντρου

και δι' αὐτοῦ τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης και τῆς Ἑλληνικῆς Δερματολογίας.

ΤΙ ΕΓΕΝΕΤΟ ΔΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΤΥΧΙΑΝ ΤΩΝ ΣΚΟΠΩΝ ΤΟΥΤΩΝ

1. Διὰ τὴν παροχὴν κατὰ τὸ δυνατόν καλλιτέρας περιθάλψεως

Διερρυθμίσθησαν ὅσον ἦτο δυνατόν μεθοδικώτερον ὅλοι οἱ χώροι τοῦ Νοσοκομείου, προσετέθησαν κτίσματα και ἀνηγέρθη νέα πτέρυξ, εἰς τρόπον ὥστε νὰ καθίσταται καλλιτέρα ἡ ἐξυπηρέτησις τῶν προσερχομένων, σὺν τῇ παρόδῳ τοῦ χρόνου πολυαριθμοτέρων, εἰς τὰ ἐξωτερικά ἰατρεία, ἡ δὲ νοσοκομειακὴ περίθαλψις τῶν ἐσωτερικῶν ἀσθενῶν ὅσον τὸ δυνατόν πληρεστέρα ὑπὸ πᾶσαν ἐποψίν, διαγνωστικὴν, θεραπευτικὴν κ.λπ. Οὕτως, ἐξυπηρετήθησαν δεκάδες χιλιάδων ἀσθενῶν, προερχομένων κυρίως ἐκ τῆς ὑπαίθρου, ὡς και ἐκ Νοσοκομείων και Κλινικῶν τῆς Θεσσαλονίκης και τῶν ἄλλων Νομῶν τῆς Βορείου Ἑλλάδος, μεθ' ὧν ὑπῆρχε συνεργασία και ἐπεδεικνύετο, ἀμοιβαίως, πλήρης κατανόησις.

Ἐπὶ πλέον ἐξυπηρετήθησαν, δι' ἰατρικῆς ἐξετάσεως, πολλαὶ δεκάδες χιλιάδων φοιτητῶν διὰ τὸ «δελτίον ὑγείας», ἐπὶ σειρὰν ἐτῶν. Ἐν συνόλῳ ἠριθμήσαμεν ἄνω τῶν ἐξήκοντα χιλιάδων τοιούτων ἐξετάσεων.

2. Διὰ τὴν ὅσον τὸ δυνατόν ἀρτιωτέραν ἐκπαίδευσιν τῶν φοιτητῶν και τῶν εἰδικευομένων

Ἐγένοντο κατ' ἔτος περὶ τὰ 45-55 θεωρητικὰ μαθήματα, ἀπὸ ἔδρας, ὑπ' αὐτοῦ τούτου τοῦ καθηγητοῦ κ. Ρέλια, ὡς και ὑφ' ἡμῶν, ἐνίοτε δὲ κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη και ὑπὸ τινῶν τοῦ λοιποῦ ἐπιστημονικοῦ προσωπικοῦ τῆς Π.Κ. Οἱ φοιτηταὶ ἐδιδάσκοντο ὅλα τὰ ἀφροδίσια νοσήματα και τὰς πλείστας τῶν δερματοπαθειῶν. Πρὸς εὐχερεστέραν κατανόησιν τῶν θεωρητικῶν μαθημάτων ἐπεδεικνύοντο εἰς τοὺς φοιτητάς, πρὸ ἐκάστου μαθήματος, φωτογραφία ἀπὸ ξένα συγγράμματα ἢ ἄτλαντας, ὡς και ἀπὸ τὸ φωτογραφικὸν μουσεῖον τῆς Π.Κ. Πρὸς τὸν αὐτὸν σκοπὸν ἐπεδείχθησαν ἐν συνόλῳ ἄνω τῶν χιλίων ἀσθενεῖς, πάσχοντες ἐκ διαφόρων δερματοπαθειῶν (συνήθων ἢ σπανίων).

Πρὸς πρακτικὴν ἐκμάθησιν τῶν δερματοπαθειῶν και ὅλως ἰδιαίτερος τῶν στοιχειωδῶν βλαβῶν τοῦ δέρματος ἐγένοντο τὰ λεγόμενα

«κλινικὰ μαθήματα» ἐπὶ ἀρρώστων, τόσοσιν ὑπὸ τοῦ κ. καθηγητοῦ, ὅσον και ὑφ' ἡμῶν, τῶν ἐπιμελητῶν και τῶν πλέον πεπειραμένων βοηθῶν, εἰς ὁμάδας ἀποτελουμένας ἐκ 15-30, ἀναλόγως τῶν περιστάσεων, φοιτητῶν ἐκάστη.

Φροντιστηριακαὶ ἀσκήσεις ἐγένοντο ὑφ' ἡμῶν και τοῦ λοιποῦ διδακτικοῦ προσωπικοῦ, καθ' ἕκαστον ἔτος, ἐπὶ τῶν κάτωθι θεμάτων:

Ἀνατομικὴ δέρματος.

Παθολογικὴ ἀνατομικὴ δέρματος.

Ὁροαντιδράσεις διὰ σύφιλιν.

Ὡχρὸν τρεπόννημα, βακτηρίδιον *Ducrey-Unna*, μυκοβακτήριον *Hansen*.

Ναΐσσερία ἢ γονοκοκκική.

Στρεπτόκοκκος και σταφυλόκοκκος (εἰς ἄμεσα παρασκευάσματα και καλλιέργιας).

Δερματοφύτα: ἀχόριον, τριχόφυτα, μικροσπόρια (λήψις παθολογικῶν τριχῶν, ἄμεσος ἐξέτασις και καλλιέργια εἰς θρεπτικά ὑποστρώματα *Sabouraud*).

Ἐξέτασις γυναικὸς (μητροσκόπησις, λήψις ἐκκρίματος).

Ἐνέσεις (ἰδίως δι' ἀντισηφιλιδικὴν θεραπείαν).

Αἰ ὡς ἄνω ἀσκήσεις ἐγένοντο ἐπὶ τρεῖς ὥρας ἐβδομαδιαίως, κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ Πανεπιστημιακοῦ ἔτους, εἰς φοιτητάς καθ' ὁμάδας ἐπίσης, ὡς ἀνωτέρω. Εἰς τὰ περισσότερα θέματα προέβαινον οἱ ἴδιοι οἱ φοιτηταὶ εἰς τὴν λήψιν, ἐπεξεργασίαν τῶν παρασκευασμάτων κ.λπ. Ἐχρησιμοποιήθησαν ἐν συνόλῳ πολλαὶ χιλιάδες παρασκευασμάτων, ἐδιδάχθησαν, ἠσκήθησαν και ἐξητάσθησαν εἰς τὴν Δερματολογίαν-Ἀφροδισιολογίαν ἄνω τῶν τεσσάρων χιλιάδων φοιτηταὶ.

Ἐκπαίδευσις εἰς τὸν κλάδον τῆς Δερματολογίας-Ἀφροδισιολογίας ἐγένετο εἰς τὰς μαθητριάς τῆς Σχολῆς Μαιῶν, αἱ ὁποῖαι ὑπερέβησαν, ἐν συνόλῳ, τὰς χιλιάς, ὡς και εἰς τὰς μαθητριάς τῆς Σχολῆς Νοσοκόμων Θεσσαλονίκης ἐπὶ πέντε ἔτη. Κατὰ τὸ ἔτος 1961 (Νοέμβριος) μετεξεπαιδεύθησαν και ἀγροτικοὶ ἰατροὶ ἐπὶ θεμάτων τοῦ καρκίνου.

Ἀπὸ τοῦ ἔτους 1965 διωργανώσαμεν μετὰ τοῦ καθηγητοῦ κ. Ρέλια εἰδικὰς ἀπογευματινὰς συνεδριάσεις, εἰς τὰς ὁποίας ἐλάμβανον μέρος ἰατροὶ τῶν Κλινικῶν και ἐξωτερικοί, εἰδικοὶ ἢ μὴ δερματολόγοι, και κατὰ τὰς ὁποίας ἐπεδεικνύοντο διάφορα περιστατικά ἀσθενῶν ἐνδιαφέροντα και συνεζητοῦντο διάφορα θέματα τῆς εἰδικότητος ἡμῶν.

Τὸ φωτογραφικὸν μουσεῖον, τὸ ὁργανωθὲν

έν συνεργασία του καθηγητού κ. Ρέλια μεθ' ἡμῶν καὶ περιλαμβάνον σήμερα πολλές ἑκατοντάδες φωτογραφιών (μαυρο-άσπρων καὶ ἐγχρώμων διαφανειῶν) με δεκάδες λίαν ἐνδιαφερόντων θεμάτων, ἀπετέλεσαν ἐπιπρόσθετον βοήθημα διὰ τὴν δερματολογικὴν μόρφωσιν φοιτητῶν καὶ ἰατρῶν. Φωτογραφία ἐκ τοῦ μουσείου τούτου ἔλαβε τὸ 1ον ἔθνικόν βραβεῖον ἐν Ἑλλάδι καὶ κατέλαβε τὴν 2αν θέσιν διεθνῶς, εἰς τὸν ὑπὸ τῆς C.I.B.A. διοργανωθέντα τῷ 1967 διεθνή φωτογραφικὸν διαγωνισμόν «τὸ πάσχον δέρμα». Φωτογραφίαί τοῦ μουσείου τούτου ἐκτίθενται εἰς τὸ «Α' Πανελλήνιον Δερματολογικὸν Διήμερον».

Τέλος, ὡς βοήθημα διὰ τὴν ἐκπαίδευσιν ἐχρησιμοποιήθησαν πολυγραφημένα σημεῖα εἰς Δερματολογίας καὶ οὐρηθριτίδων, κατὰ τὰς παραδόσεις τοῦ καθηγητοῦ κ. Ρέλια καὶ τὸ ἐσχάτως (1967) ὑφ' ἡμῶν ἐκδοθέν «Ἐγχειρίδιον Δερματολογίας».

3. Διὰ τὴν πραγματοποίησιν ὅσον τὸ δυνατόν πληρεστέρων ἐπιστημονικῶν ἐρευνῶν καὶ τὴν προβολὴν τοῦ Δερματολογικοῦ Κέντρου Θεσσαλονίκης

Ἐχρησιμοποιήθησαν ἀσθενεῖς ἀμφοτέρων τῶν Κλινικῶν τοῦ Νοσοκομείου καὶ ὅλα τὰ εἰς ταύτας ὑπάρχοντα μέσα εἰς τὸ μικροβιολογικὸν καὶ βιοχημικὸν ἐργαστήριον, τὸ τμήμα ἰολογίας, τὸν σταθμὸν πειραματοζῶων, εἰς τὸ παθολογοανατομικὸν ἐργαστήριον, εἰς τὸ φυσικοθεραπευτήριον κ.λπ.

Συνειργάσθημεν μεθ' ὄλων σχεδὸν τῶν Κλινικῶν καὶ Ἐργαστηρίων τῆς Ἱατρικῆς Σχολῆς Θεσσαλονίκης (Παθολογοανατομικόν, Ἀκτινολογικόν, Βιολογικὴ Χημεία κ.λπ.), μετὰ Ἐργαστηρίων τῆς Κτηνιατρικῆς Σχολῆς Θεσσαλονίκης (Μικροβιολογικόν, Παθολογοανατομικόν κ.λπ.), μετὰ τῶν Νοσοκομείων τῆς Θεσσαλονίκης καὶ τινῶν ἰδιωτῶν ἰατρῶν, ἵνα οὕτως ἐπιτύχωμεν τὰ ἀπαιτούμενα δι' ἕκαστον ἐρευνητικὸν θέμα ἐπιστημονικὴν πληρότητα καὶ βάθος.

Ἐπραγματοποιήθησαν ἐπιστημονικαὶ ἐργασίαι, αἱ ὁποῖαι ἀνεκοινώθησαν ἢ ἐδημοσιεύθησαν εἰς τὴν Ξένην καὶ εἰς τὴν ἡμεδαπὴν, εἰς Ἐπιστημονικὰ Συνέδρια, εἰς Ἐπιστημονικὰς Ἐταιρείας κ.λπ., ὡς κατωτέρω.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑΙ

Ἀνεκοινώθησαν ἢ ἐδημοσιεύθησαν ἐξήκοντα ἐπιστημονικαὶ ἐργασίαι, ὡς κάτωθι:

ΕΙΣ ΤΗΝ ΞΕΝΗΝ

Εἰς τὴν Ξένην ἀνεκοινώθησαν ἢ ἐδημοσιεύθησαν ἐν συνόλῳ δεκαοκτῶ ἐπιστημονικαὶ ἐργασίαι, ἐξ ὧν τρεῖς κατὰ τὰ ἔτη 1956, 1957 καὶ 1958 ὑπὸ τῶν Ἀ. Ρέλια καὶ Σ. Μάισσα εἰς τὴν Γαλλικὴν Δερματολογικὴν Ἐταιρείαν τῶν Παρισίων καὶ δεκαπέντε κατὰ τὰ ἔτη 1962-1967, ἦτοι ἐντὸς ἐξ ὀκτὼ ἐτῶν ὡς κάτωθι: Ὑπὸ Ἀ. Ρέλια καὶ Γ. Σακελλαρίου ἐννέα, ὑπὸ Ἀ. Ρέλια, Γ. Σακελλαρίου καὶ Γ. Τσοῖτη δύο, ὑπὸ Ἀ. Ρέλια, Γ. Σακελλαρίου, Β. Σταμούλη καὶ Γ. Τσοῖτη μία, ὑπὸ Ἀ. Ρέλια, Γ. Σακελλαρίου, Γ. Τσοῖτη καὶ Ε. Τουμπανᾶκη μία καὶ ὑπὸ Γ. Σακελλαρίου μόνον δύο.

Ἀναγνώρισις ἡμετέρων ἐργασιῶν ὡς πρωτοτύπων διεθνῶς

Πέντε ἡμέτεραι ἐπιστημονικαὶ ἐργασίαι ἐδημοσιεύθησαν, κατὰ τὰ ἔτη 1962, 1963, 1964, 1967, 1968, εἰς τὸ διεθνὸς κύριον δερματολογικὸν περιοδικόν, καθ' ἡμᾶς τὸ ἐπὶ κεφαλῆς τῶν δερματολογικῶν περιοδικῶν τοῦ κόσμου, "Annales de Dermatologie et de Syphiligraphie" μετὰ τῶν πρωτοτύπων ἐργασιῶν ("Travaux Originaux") αὐτοῦ, ὡς λίαν ἐνδιαφέρουσαι καὶ διεθνῶς πρωτότυποι.

Ὡς γνωστὸν, τὸ περιοδικόν τοῦτο ἐκδίδεται ὑπὸ τῆς Γαλλικῆς Δερματολογικῆς Ἐταιρείας, αἱ δὲ δημοσιεύμεναι εἰς τοῦτο ὡς «πρωτότυποι ἐργασίαι» ("Travaux Originaux") ἐλέγχονται προηγουμένως αὐστηρῶς ὑπὸ ἐιδικῆς πρὸς τοῦτο ἐπιτροπῆς ἢ ὑπὸ τῶν συνέδρων, κατὰ τὰς συνεδρίας τῆς Ἐταιρείας.

Αἱ ἡμέτεραι πέντε αὐταὶ ἐπιστημονικαὶ ἐργασίαι εἶναι αἱ μοναδικαὶ Ἑλληνικαὶ ἐργασίαι, αἱ ὁποῖαι ἐδημοσιεύθησαν εἰς τὸ περιοδικόν τοῦτο κατὰ τὰ τελευταῖα, τούλάχιστον τριάκοντα, ἔτη.

Αἱ ἐργασίαι αὐταὶ ἦσαν:

"Un Cas exceptionnel de lupus érythémateux chronique hyperkératosique". Ὑπὸ Α. Relias et G. Sakellariou, 1962.

"Mélanoses circonscrites précancéreuses de Dubreuilh balaniques et prépucciales". Ὑπὸ Α. Relias et G. Sakellariou, 1962.

"Épidermodysplasie verruciforme de Lewandowsky et Lutz". Ὑπὸ Α. Relias et G. Sakellariou, 1964.

"Épidermodysplasie verruciforme de Lewandowsky et Lutz à multiples épithéliomas". Ὑπὸ Α. Relias, G. Sakellariou et G. Tsoitis, 1967.

"Élastose perforante serpigineuse de Lutz-

Miescher et osteogenesis imperfecta”. Υπό A. Relias, G. Sakellariou, G. Tsoïtis et E. Toumbanaki, 1968.

Είς Διεθνή Δερματολογικά Συνέδρια

“Ετεροι τέσσαρες ημέτεροι επιστημονικά έργασια άνεκοινώθησαν είς δύο Διεθνή δερματολογικά συνέδρια, ήτοι δύο είς τό βον Συνέδριον τής Ίβηρο-Λατινο-Άμερικανικής Δερματολογίας, έν Βαρκελώνη τής Ίσπανίας τῷ 1967 και δύο είς τό 13ον Διεθνές Συνέδριον τής Δερματολογίας, έν Μονάχω τής Γερμανίας τῷ 1967.

Αί έργασια αὔται ήσαν:

“The erythema gyratum perstans of Colcott-Fox”. Υπό A. Relias, G. Sakellariou, VI C.I.-L.-A.D., Βαρκελώνη 1967.

“Epidermolisis ampullosa distróficis, tipo alborapuloides de Pasini”. Υπό A. Relias, G. Sakellariou, B. Stamoulis, G. Tsoïtis, VI C.I.-L.-A.D., Βαρκελώνη 1967.

“Plusieurs dermatoses”. Υπό G. Sakellariou, XIII C.I.D., Μόναχον 1967.

“Communications Libres” et «Discutions». Υπό G. Sakellariou είς XIII C.I.D., Μόναχον 1967.

“Plusieurs Dermatoses”. Υπό τόν τίτλον τουτόν έπεδείξαμεν, διά πεντήκοντα φωτογραφίων μεγάλου μεγέθους, 17 περιστατικά και θέματα τής ειδικότητος ήμών, ένδιαφέροντα και πλήρως μελετηθέντα, τά κάτωθι:

1) Τοξικοδερμία εκ “Dramamine”.

2) Πολύμορφον έρύθημα ύποτροπιάζον, άσυνήθους έντοπίσεως και μορφής, μετ’ άμυγδαλίτιδος και βρογχοκήλης.

3) Κοινή πέμφιξ και θεραπεία διά κορτικοστεροειδών.

4) Δυστροφική πομφολυγώδης έπιδερμόλυσις.

5) Περιγεγραμμένα συγγενείς δερματικά άπλασία.

6) Γυροειδές έμμονον έρύθημα.

7) Υπερκερατιασικός γενικευμένος σπίλος ύπό μορφήν ίχθυάσεως ύστριχος.

8) Νόσος τών Jadassohn-Lewandowsky.

9) Φαγεσωρικός σπίλος.

10) Πολλαπλά αιμαγγειώματα και λεμφώματα τής γλώσσης.

11) Έπιδερμικά κύστεις του όσχεού.

12) Βασικοκυτταρικών έπιθηλίωμα του προσώπου.

13) Άκανθοκυτταρικών έπιθηλίωμα του αύχένος μετá κέρατος τής ρινός και πολλαπλών κε-

ρατιασικών βλαβών του καρμού και του προσώπου.

14) Έπιθηλίωμα άκανθοκυτταρικών τής βαλανοποσθικής αύλακος, όψεως σκληροειδούς.

15) Μεταστατικών έπιθηλίωμα άριστερας βουβωνικής χώρας και προγνωστική άξία του φωτός του Wood είς την περίπτωση ταύτην.

16) Μεταστατικά έπιθηλίωματα δέρματος. Ό πρωτοπαθής καρκίνος είς τούς πνεύμονας.

17) Γιγάντιοι βλατιδώδεις «σφυλιδαί» (= πλατέα κονδυλώματα).

“Communications Libres” et “Discutions”.

Έλάβομεν μέρος είς τás συζητήσεις επί 5 θεμάτων του Συνεδρίου δι’ εκθέσεως τών άπόψεων ήμών επί τών διεξοδικώς έρευνηθέντων θεμάτων: τών τριχοβρώτων του τριχωτού κεφαλής, τής μελανώσεως του Dubreuilh, τών μεταστατικών έπιθηλιωμάτων του δέρματος εκ του προστάτου και τών τοιούτων εκ τών άλλων όργάνων και περι του συνδυσασμού τής μερκουροχρώμης – φωτός του Wood είς την διάγνωση τών τριχοβρώτων του τριχωτού τής κεφαλής.

Είς Ξένας Ιατρικές Έταιρείας

“Ένδεκα επιστημονικά έργασια άνεκοινώθησαν είς την Γαλλικήν Δερματολογικήν Έταιρείαν τών Παρισίων και έδημοσιεύθησαν είς τό «Δελτίον» αύτης: “Bulletin de la Societé Francaise de Dermatologie et de Syphiligraphie”. Έξ αύτων πέντε έδημοσιεύθησαν, ως άνωτέρω, είς τό “Annales de derm, et Syph”.

Αί είς την Έταιρείαν ταύτην άνακοινωθείσαι έργασια ήσαν αι έξης:

A. Relias et S. Maïssa: “Pemphigoïde séborrhéique évolué en pemphigus foliacé”, 1956.

A. Relias et S. Maïssa: “Maladie de Paget à la région peri-anale”, 1957.

A. Relias et S. Maïssa: “Necrobiose lipoïdique à type de granulome annulaire géant”, 1958.

A. Relias et G. Sakellariou: “Un cas exceptionnel de lupus érythémateux”, 1962.

A. Relias et G. Sakellariou: “Mélanome achromique simulant un fibrosarcome solitaire, un botriomycome et un porome eccrine de Pincus”, 1962.

A. Relias et G. Sakellariou: “Fibrosarcome de Darier-Ferrand post-traumatique”, 1962.

A. Relias et G. Sakellariou: “Mélanoses circonscrites précancéreuses de Dubreuilh balaniques et prépucciales”, 1962.

A. Relias et G. Sakellariou: “Épithéliomas cutanés métastatiques”, 1963.

A. Relias et G. Sakellariou: “Favus étendu du cuir chevelu et de la peau glabre”, 1963.

A. Relias et G. Sakellariou: “Mélanose circonscrite précancéreuse de Dubreuilh développée sur un lupus tuberculeux de la face chez une ancienne syphilitique”, 1965.

A. Relias et G. Sakellariou et G. Tsoïtis: “Un cas exceptionnel de papillome très hyperkératosique, développé sur un moignon”, 1967.

Κρίσεις επί των εις την Ξένην ήμετέρων εργασιών

α) Εις επιστημονικά ιατρικά περιοδικά της άλλοδαπής

Αί πλείσται των ως άνω εργασιών εις την Ξένην απέτελεσαν άντικείμενον κρίσεων εϋμενών έως λίαν εϋμενών εις περιοδικά Διεθνούς κύρους, ως π.χ. “Semaine des Hôpitaux”, “Presse Médicale”, “Annales de Dermatologie”, “Giornale Italiano di Dermatologia”, “Excerpta Medica” κ.λπ.

β) Εις επιστημονικάς εργασίας άλλοδαπών

Πολλαι εκ των ως άνω εργασιών εις την Ξένην αναφέρονται και σχολιάζονται εϋμενώς εις πολυαριθμους επιστημονικάς μελέτας άλλοδαπών εις τόν Ξένον ιατρικόν Τύπον.

γ) Εις επιστημονικά συγγράμματα

Τινές των ως άνω ήμετέρων επιστημονικών εργασιών αναφέρονται εις συγγράμματα άνεγνωρισμένα διεθνώς, ως είναι τò σύγγραμμα του καθηγητού των Παρισίων κ. R. Degos “Dermatologie” και ή “Histopathologie cutanée” του καθηγητού κ. J. Civatte.

δ) Η ζήτησις των ήμετέρων εργασιών υπό των Ξένων

Πολλαι δεκάδες επιστημονικών ιδρυμάτων του έξωτερικού, ως νοσοκομεία, πανεπιστημιακά κλινικά, άκαδημία, βιβλιοθήκαι κ.λπ., και επιστημονικών προσωπικοτήτων διεθνούς κύρους, από όλον τόν κόσμον, έζήτησαν και έξακολουθούν να ζητούν άνάπτυπα πολλών εκ των ως άνω εργασιών ήμων, τὰ όποια και αποστέλλομεν, γεγονός όπερ μαρτυρεί την αξίαν αυτών και τò προκληθέν ενδιαφέρον, διεθνώς.

ΕΙΣ ΤΗΝ ΗΜΕΔΑΠΗΝ

Έν Έλλάδι άνεκοινώθησαν ή έδημοσιεύθησαν τεσσαράκοντα έξ επιστημονικά έργασια πλήρεις έως σχεδόν πλήρεις, ως κάτωθι:

Εις την Ιατρικήν Έταιρείαν Θεσσαλονίκης

Εις ταύτην άνεκοινώθησαν είκοσι επτά επιστημονικά έργασια, ως κάτωθι:

Υπό Ά. Ρέλια και Έ. Ρέλια	μία
» Ά. Ρέλια, Σ. Μάισσα και Γ. Σακελλαρίου	δύο
» Ά. Ρέλια, Γ. Τζαμαλούκα και Γ. Σακελλαρίου	μία
» Μ. Άλεξίου, Σ. Μάισσα και Γ. Σακελλαρίου	μία
» Ά. Ρέλια και Γ. Σακελλαρίου	όκτώ
» Ά. Ρέλια, Γ. Σακελλαρίου και Γ. Τσοίτη	δύο
» Ά. Ρέλια, Γ. Σακελλαρίου και Μ. Κτενίδου	δύο
» Ά. Ρέλια, Γ. Σακελλαρίου και Α. Άθανασίου	μία
» Γ. Σακελλαρίου, Γ. Τσοίτη και Α. Άθανασίου	μία
» Γ. Σακελλαρίου και Α. Άθανασίου	δύο
» Γ. Σακελλαρίου και Μ. Κτενίδου	πέντε
» Γ. Σακελλαρίου, Μ. Κτενίδου και Ι. Μήλιου	μία

Εις την Όφθαλμολογικήν Έταιρείαν Βορείου Ελλάδος

Εις την Ο.Ε.Β.Ε. άνεκοινώθησαν τρεις επιστημονικά έργασια, ως κάτωθι:

Υπό Ά. Ρέλια, Α. Φασιανού, Σ. Μάισσα και Κ. Κώνστα	μία
» Ά. Ρέλια, Δ. Πολυχρονάκου, Γ. Σακελλαρίου και Γ. Σαρακώστη	μία
» Ά. Ρέλια, Δ. Πολυχρονάκου, Γ. Σακελλαρίου και Ι. Γιαννούση	μία

Εις την Επιστημονικήν Έπετηρίδα της Ιατρικής Σχολής του Α.Π.Θ.

Εις την Επιστημονικήν Έπετηρίδα της Ιατρικής Σχολής του Άριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης έδημοσιεύθησαν πέντε επιστημονικά έργασια, ως κάτωθι:

Υπό Ά. Ρέλια, Σ. Μάισσα και Γ. Σακελλαρίου (1958)	μία
» Ά. Ρέλια και Γ. Σακελλαρίου (1961)	μία
» Γ. Σακελλαρίου (1959, 1966, 1967)	τρεις

Είς άλλα Έλληνικά Ιατρικά Περιοδικά

Έδημοσιεύθησαν τέσσαρες επιστημονικαί εργασίαι:

Είς «Ἀρχεῖον Ἰατρικῶν Ἐπιστημῶν»

Υπό Ἀ. Ρέλια καὶ Ἐλ. Ρέλια (1948) μία

Είς «Γαληνόν»

Υπό Ἀ. Ρέλια, Γ. Τζαμαλούκα καὶ Γ. Σακελλαρίου (1959) μία

» Ἀ. Ρέλια καὶ Γ. Σακελλαρίου (1960) μία

» Γ. Σακελλαρίου (1965) μία

Διδακτορικαὶ διατριβαὶ

Εἰς χρονικὸν διάστημα τεσσάρων μόνον ἐτῶν (1964-1967) ἐγένοντο πέντε διδακτορικαὶ διατριβαί, εἰς τὰς ὁποίας καὶ ἡμεῖς προσωπικῶς παρέσχομεν ἀμέριστον βοήθειαν. Ὅλοι ἐνεκρίθησαν ὑπὸ τῆς Ἰατρικῆς Σχολῆς Θεσσαλονίκης. Ὅλοι, πλὴν μιᾶς, ἐθεωρήθησαν ὑπ' αὐτῆς ὡς ἐργαστηριακαί, πειραματικαὶ ἢ ἐρευνητικαὶ καὶ εἰς ὅλας σχεδὸν ἐτέθη ὁ βαθμὸς «ἀριστα».

Εἰς ταύτας, ἐπὶ πλέον δύναται νὰ προστεθῇ καὶ ἡ ἡμετέρα διδακτορικὴ διατριβή, βαθμολογηθεῖσα ὑπὸ τῆς Σχολῆς μὲ «ἀριστα».

Αἱ διδακτορικαὶ αὗται διατριβαὶ ἦσαν:

Γ. Σκεπαστιανοῦ: «Μελέτη τῶν λευκωμάτων τοῦ ὁροῦ τοῦ αἵματος διὰ τῆς ἐπὶ χάρτου ηλεκτροφορήσεως εἰς τὴν ψωρίασιν». Σελ. 52, σχήματα 8, πίνακες 6, περίληψις εἰς Γαλλ., βιβλιογραφία. (Ἀριθμ. Διατρ. 189/1964).

Γ. Τσοῖτη: «Συμβολὴ εἰς τὴν μελέτην τῆς μурμηκιοειδοῦς ἐπιδερμιδουσπλασίας τῶν Lewandowsky καὶ Lutz». Σελ. 88, εἰκόνες 16, ἐξ ὧν 9 ἱστολ., περίληψις εἰς Γαλλ., βιβλιογραφία. (Ἀριθ. Διατρ. 205/1964).

Ν. Γαλανοῦ: «Συμβολὴ εἰς τὴν μελέτην τῶν μурμηκίων». Σελ. 94, εἰκόνες 10, ἐξ ὧν 6 ἱστολ., πίνακες, 6, ἐξ ὧν 2 ἐκτὸς κειμένου, περίληψις εἰς Ἀγγλ., βιβλιογραφία. (Ἀριθ. Διατρ. 221/1965).

Γ. Σαρακώτη: «Ἡ νόσος Ἀδαμαντιάδη-Behçet». Σελ. 84, εἰκόνες 3, περίληψις εἰς Ἀγγλ., βιβλιογραφία. (Ἀριθ. Διατρ. 255/1967).

Ἀ. Μηνά: «Αἱ μὴ γονοκοκκικαὶ οὐρηθρίτιδες ἐπὶ τοῦ ἄρρενος (Κλινικὴ καὶ ἐργαστηριακὴ μελέτη)». Σελ. 80, εἰκόνες 8 μικροσκοπ., πίνακες 8, περίληψις εἰς Γαλλ., βιβλιογραφία. (Ἀριθ. Διατρ. 294/1968).

Γ. Σακελλαρίου: «Ἐπιδημιολογικὴ ἐρευνα τῶν τριχοβρώτων τοῦ τριχωτοῦ τῆς κεφαλῆς εἰς τὴν Βόρειον Ἑλλάδα». Σελ. 160, σχηματικαὶ παραστά-

σεις οἰκογ. μολύνσ. 73, χαρτοδιαγράμματα κ.λπ. ἐκτὸς κειμένου 4, πίνακες 39, περίληψις εἰς Γαλλ., βιβλιογραφία. (Ἀριθ. Διατρ. 80/1959).

Δέον νὰ σημειωθῇ ὅτι εἰς ὅλους τοὺς εἰδικευμένους ἐγένοντο πάντοτε προτάσεις διὰ διδακτορικὴν διατριβὴν, ἐδίδοντο δέ, ἐπὶ πλέον, εἰς τοὺτους διάφορα ἐνδιαφέροντα θέματα πρὸς ἐπεξεργασίαν. Ἐσχάτως εἰς ἐκ τῶν βοηθῶν τῆς Π. Κ. κατῶρθωσε νὰ φέρῃ εἰς πέρας τὴν ἀνατεθεισαν αὐτῷ ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν, πρὸ τοῦ 1967, διατριβὴν, διὰ τὴν ἐπιτυχίαν τῆς ὁποίας παρέσχομεν ὄσπιν ἡδυνάμεθα βοήθειαν (διὰ τὴν ἐπεξεργασίαν τοῦ θέματος, διὰ χορηγήσεως περιστατικῶν κ.λπ.). Αἰσθανόμεθα λύπην διὰ τοῦτον, ὅστις εἶχε τὴν ἔμπνευσιν νὰ εὐχαριστήσῃ ἐν τῷ προλόγῳ του πλείστους ὄσους, ἐκτὸς ἀπὸ τὸν ὑποφαινόμενον, ὁ ὁποῖος ἐβοήθησε τοῦτον τὰ μέγιστα.

Διατριβαὶ ἐπὶ Ὑψηγεσίᾳ

Μέχρι σήμερον ἐγένετο μία διατριβὴ ἐπὶ Ὑψηγεσίᾳ, ἡ ἡμετέρα, μὲ θέμα: «Ἡ νόσος τοῦ Karosi. (Κλινικὴ μελέτη καὶ πειραματικὴ ἐρευνα)». Σελ. 162, εἰκόνες ἐκτὸς κειμένου 70 (55 κλινικαί, 10 ἱστολογικαὶ καὶ 5 ἀκτινολογικαί), πίνακες 3, περίληψις ἐξ 6 σελίδων εἰς Γαλλ., βιβλιογραφία πλουσία, Θεσσαλονίκη 1964.

Ἡ ἐργασία αὕτη ἐκρίθη λίαν εὐμενῶς εἰς τὰ περιοδικὰ "Presse Médicale", "Semaine des Hôpitaux", "Annales de Dermatologie et de Syphiligraphie", "Giornale Italiano di Dermatologia" κ.λπ. καὶ εἰς τὸν Ἑλληνικὸν ἰατρικὸν Τύπον.

Θέματα δι' Ὑψηγεσίαν ἐδόθησαν εἰς ἐτέρους τρεῖς τοῦ προσωπικοῦ τῆς Π. Κ.

Μονογραφίαι οἰοῦναι διατριβαὶ

Πλὴν τῶν ὡς ἄνω διδακτορικῶν διατριβῶν, ὠρισμένα ἐπιστημονικαὶ ἐργασίαι θὰ ἠδύναντο νὰ χαρακτηρισθῶν, λόγῳ τῆς διεξοδικῆς ἐπεξεργασίας τοῦ θέματος, ὡς μονογραφίαι οἰοῦναι διατριβαί. Αὗται εἶναι τῶν κάτωθι:

Σ. Μάισσα: «Ἡ κυτταροδιαγνωστικὴ ἐν τῇ Δερματολογίᾳ». Θεσσαλονίκη, 1955.

Ἀ. Ρέλια, Σ. Μάισσα καὶ Γ. Σακελλαρίου: «Σύνδρομον Seneear-Usher». Σελ. 40, εἰκόνες 11, βιβλιογραφία. 1958.

Ἀ. Ρέλια καὶ Γ. Σακελλαρίου: «Ἡ Γκριζοφουλβίνη διὰ τὴν θεραπείαν τῶν εἰς μύκτητας ὀφειλομένων δερματοπαθειῶν καὶ δὴ τῶν τριχοβρώτων». Σελ. 62, εἰκόνες ἐκτὸς κειμένου 16, ἐξ ὧν 4 μικροσκοπικαί, πίνακες 5, ἐξ ὧν 2 ἐκτὸς κειμένου, περί-

ληψις εις Γαλλ. και Ἀγγλ., βιβλιογραφία, 1961.

Γ. Σακελλαρίου: «Τὰ μεταστατικά ἐπιθηλώματα (καρκίνοι) τοῦ δέρματος ἐκ τοῦ προστάτου». Σελ. 28, εἰκόνες 5, ἐξ ὧν 2 κλινικά, 2 ἱστολογικά και μία ἀκτινολογική, περίληψις εις Γαλλ. και Ἀγγλ., βιβλιογραφία. 1965.

Γ. Σακελλαρίου: «Τὸ φῶς τοῦ Wood ἐν τῇ δερματολογία». Σελ. 58, εἰκόνες ἐκτὸς κειμένου 14, ἐξ ὧν 7 ἐλήφθησαν εις σκοτεινὸν θάλαμον, περίληψις εις Γαλλ., βιβλιογραφία. 1966.

Γ. Σακελλαρίου: «Ἡ περιγεγραμμένη προκαρκινωμάτωσης μελάνωσις τοῦ Dubreuilh». Σελ. 50, εἰκόνες 16, ἐξ ὧν 11 ἱστολογικά, σχήματα 4, πίνακες 3, περίληψις εις Γαλλ., βιβλιογραφία. 1967.

Κρίσεις ἐπὶ τῶν εις τὴν ἡμεδαπὴν ἡμετέρων ἐργασιῶν

Ἀρκούντως σημαντικὸς ἀριθμὸς τῶν ἐν Ἑλλάδι ἀνακοινωθεισῶν ἢ δημοσιευθεισῶν ἐπιστημονικῶν ἐργασιῶν ἀπέτελεσαν ἀντικείμενον κρίσεως εὐμενοῦς ἢ λιαν εὐμενοῦς εις πολυάριθμα ἐπιστημονικά ἱατρικά περιοδικὰ τῆς ἀλλοδαπῆς ἢ τῆς ἡμεδαπῆς, ὡς τὰ “Annales de Derm. et Syph.”, “La Presse Médicale.”, “Giorn. Ital. di Derm.”, “Excerpta Medica” “Semaine des Hôpitaux” κ.λπ., «Γαληνός», «Ἑλληνική Ἱατρική», “Bulletin Analytique de Bibliographie Hellénique de l’Institute Français d’Athènes” κ.ἄ.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ ΣΥΝΕΔΡΙΑ

Ἐν τῇ προσπάθειά, ὅπως προβληθῇ τὸ Δερματολογικὸν Κέντρον Θεσσαλονίκης, τὸ Πανεπιστήμιον αὐτῆς και ἡ Ἑλληνική Δερματολογία συμμετέσχον μετὰ τοῦ καθηγητοῦ τῆς Κλινικῆς κ. Ἀ. Ρέλιας και τινῶν ἄλλων ἐκ τοῦ ἐπιστημονικοῦ προσωπικοῦ τῆς Π. Κ. εις διάφορα ἐπιστημονικά συνέδρια. Ἡμεῖς, τοῦλάχιστον, προσωπικῶς συμμετέσχον, εις τὸ μικρὸν χρονικὸν διάστημα τῶν τεσσάρων μόνον ἐτῶν (1964-1968), εις δέκα ἐπιστημονικά ἱατρικά συνέδρια, ἐξ ὧν τὰ ὀκτὼ εἶχον διεθνή χαρακτῆρα, τὸσον ἐν Ἑλλάδι ὅσον και ἐν τῷ ἐξωτερικῷ.

Τιμητικαὶ διακρίσεις ἐν τῷ ἐξωτερικῷ

Τὸσον ὁ καθηγητῆς τῆς Π. Κ. κ. Ἀ. Ρέλιας, ὅσον και ὁ ὑποφαινόμενος ἐτύχον ἐξαιρετικῶν διακρίσεων εις Διεθνή Συνέδρια ἐν τῷ ἐξωτερικῷ:

Ὁ καθηγητῆς κ. Ἀ. Ρέλιας παρεκλήθη και ὠμίλησεν ἀπὸ ἐγχρώμου τηλεοράσεως ἐν Μονάχῳ, ἐπ’ εὐκαιρίᾳ τοῦ XIII Διεθνοῦς Συνεδρίου

τῆς Δερματολογίας, κατ’ Αὐγουστον 1967. Ἔλαβε δὲ ἀναμνηστικὸν ἀντικείμενον, ὡς βραβεῖον διὰ τὴν 2αν διεθνῶς θέσιν ἦν κατέλαβε φωτογραφία τῆς ὑπὸ τὴν Διεύθυνσιν αὐτοῦ Π. Κ. και 1ον βραβεῖον Ἐθνικὸν διὰ τὴν πρώτην θέσιν ἦν κατέλαβεν ἢ ἐν λόγῳ φωτογραφία ἐν Ἑλλάδι εις τὸν Διεθνή διαγωνισμὸν φωτογραφιῶν τῆς C.I.B.A. τῷ 1967.

Ἡμεῖς, προσωπικῶς, ἐτιμήθημεν εις τὸ VI Συνέδριον τῆς Ἰβηρο-Λατινο-Ἀμερικανικῆς Δερματολογίας, ἐν Βαρκελώνῃ, τῷ 1967 διὰ τῆς ἀναθέσεως εις ἡμᾶς τῆς θέσεως τοῦ ἀντιπροέδρου εις μίαν τῶν ἐπιστημονικῶν συνεδριάσεων τοῦ Συνεδρίου τούτου.

Ἰδιαιτέρα μνεῖα τοῦ ὀνόματος ἡμῶν ἐγένετο κατὰ τοὺς ἐναρκτηρίους λόγους τοῦ καθηγητοῦ τῆς Δερματολογίας ἐν Παρισίοις κ. R. Degos, ὡς Προέδρου τοῦ 12ου Συνεδρίου τῶν Γαλλοφώνων Δερματολόγων ἐν Παρισίοις τὴν 23ην Ἰουνίου 1965 και τοῦ καθηγητοῦ τῆς Δερματολογίας ἐν Lille κ. Cl. Huriez εις τὸ Συνέδριον τῆς Ἀλλεργιολογίας τὸν Ἰούνιον 1965.

Φωτογραφία δερματολογικῆ γιγαντιαίων διαστάσεων, ἐγχρωμος, τῆς ἡμετέρας Π. Κ. λαβοῦσα, ὡς ἄνω, τὴν 1ην ἐν Ἑλλάδι θέσιν και τὴν 2αν διεθνῶς, ἐξετίθετο εις εἰδικὸν χώρον εις τὸ XIIIον Διεθνὲς Συνέδριον τῆς Δερματολογίας ἐν Μονάχῳ, καθ’ ὅλην τὴν διάρκειαν αὐτοῦ.

Ἐπιστημονικαὶ ἡμέτεραι ἐργασίαι εις διεθνή συνέδρια

Περὶ αὐτῶν βλ. «Ἐπιστημονικαὶ ἐργασίαι» εις διεθνή δερματολογικά συνέδρια» (σελ. 13).

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑΙ ΕΤΑΙΡΕΙΑΙ

Ὁ καθηγητῆς κ. Ἀ. Ρέλιας τυγχάνει μέλος τῆς Γαλλικῆς Δερματολογικῆς Ἐταιρείας τῶν Παρισίων.

Ἡμεῖς εἴμεθα μέλος πέντε ἐπιστημονικῶν ἐταιρειῶν:

Τακτικὸν μέλος τῆς Ἱατρικῆς Ἐταιρείας Θεσσαλονίκης.

Τακτικὸν μέλος τῆς Ἑλληνικῆς Βιοχημικῆς Ἐταιρείας.

Τακτικὸν μέλος τῆς Société Française de Mycologie Médicale.

Τακτικὸν μέλος τῆς Στοματολογικῆς Ἐταιρείας Βορείου Ἑλλάδος.

Τιτλοῦχον μέλος τῆς Union Médicale Balcanique.

ΜΕΤΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΙΣ ΕΙΣ ΤΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΝ

Τῆ συστάσει τοῦ καθηγητοῦ κ. Ἄ. Ρέλια μετεξεπαιδεύθησαν εἰς τὸ Ἐξωτερικόν οἱ κάτωθι:

Ὁ κ. Σ. Μάϊσσα εἰς τὸ Νοσοκομεῖον Saint Louis τῶν Παρισίων ὑπὸ τὸν διαπρεπῆ καθηγητὴν R. Degos.

Ἡμεῖς εἰς τὸ αὐτό, ὡς ἄνω, Νοσοκομεῖον, ἐπίσης ὑπὸ τὸν καθηγητὴν R. Degos.

Ὁ κ. Γ. Τσοῖτης εἰς τὸ αὐτό, ὡς ἄνω, Νοσοκομεῖον, ὑπὸ τὸν καθηγητὴν R. Degos.

Ὁ κ. Ἄ. Μηνᾶς εἰς τὸ αὐτό, ὡς ἄνω, Νοσοκομεῖον, ὑπὸ τὸν καθηγητὴν R. Degos.

Ἄπαντες οἱ ἄνωτέρω πλὴν τῆς μετεκπαιδευσεως αὐτῶν ὑπὸ τὸν ἄνω καθηγητὴν R. Degos παρηκολούθησαν καὶ εἰς ἄλλας κλινικάς τοῦ Νοσοκομείου Saint Louis, ὡς καὶ ἕτερα Ἰδρύματα τῶν Παρισίων ἐνδιαφέροντα τὴν εἰδικότητα ἡμῶν.

Ἡμεῖς προσωπικῶς παρηκολουθήσαμεν ἀνώτερα μαθήματα εἰς τὸ «Τμῆμα μυκητολογίας» τοῦ Ἰνστιτούτου Pasteur τῶν Παρισίων, εἰς τὸ «Τμῆμα ἰολογίας» τοῦ αὐτοῦ Ἰνστιτούτου Pasteur τῶν Παρισίων ὑπὸ τὸν καθηγητὴν κ. P. Lérine κ.λπ.

Ἐπισκέψεις Ἰδρυμάτων τοῦ Ἐξωτερικοῦ

Προσωπικῶς, τοῦλάχιστον, ἡμεῖς ἐπεσκέφθημεν ἐνίοτε κατ' ἐπανάληψιν, διάφορα Ἰδρύματα τοῦ Ἐξωτερικοῦ, ἐνδιαφέροντα τὴν εἰδικότητα ἡμῶν, ὡς:

Τὰς ἐν τῷ μεγάλῳ Δερματολογικῷ Κέντρῳ τοῦ Νοσοκομείου Saint Louis Κλινικάς ὑπὸ τὴν Δ/σιν τοῦ καθηγητοῦ κ. B. Duperrat, τοῦ κ. P. de Gracianski, τοῦ κ. F.- P. Merklen κ.λπ.

Τὴν Πανεπιστημιακὴν Δερματολογικὴν Κλινικὴν τοῦ Μιλάνου ὑπὸ τὴν Δ/σιν τοῦ καθηγητοῦ κ. A. Crosti.

Τὴν Πανεπιστημιακὴν Δερματολογικὴν Κλινικὴν τῆς Lille τῆς Γαλλίας ὑπὸ τὴν Δ/σιν τοῦ καθηγητοῦ κ. Cl. Huriez, ὡς καὶ τὸ ἐνδιαφέρον Νοσοκομεῖον τῆς πόλεως ταύτης.

Τὴν Πανεπιστημιακὴν Δερματολογικὴν Κλινικὴν τῆς Βαρκελώνης τῆς Ἰσπανίας ὑπὸ τὴν Δ/σιν τοῦ καθηγητοῦ κ. J. PínoI Aguade.

Τὴν Νέαν Πανεπιστημιακὴν Δερματολογικὴν Κλινικὴν τοῦ Βερολίνου – Britz ὑπὸ τὴν Δ/σιν τοῦ καθηγητοῦ κ. H. Teller.

Τὰ ἐπιστημονικὰ ἐργαστήρια τοῦ Οἴκου “Schering” τοῦ Βερολίνου.

Τὰ ἐργοστάσια τῶν Οἴκων “Specia”, “Oreal”, “Diamant” τῶν Παρισίων.

Τὰ ἐργοστάσια τῶν Οἴκων “C.I.B.A.”, “Laro-

che”, “Geigy” ἐν Ἑλβετίᾳ κ.λπ.

Κατὰ τὰς ὡς ἄνω ἐπισκέψεις ἐλαμβάναμεν μέρος εἰς διωργανουμένας ὑπὸ τῶν ὡς ἄνω Οἴκων συνεδριάσεις ὑπὸ μορφήν συνήθως «Σεμιναρίων».

Σχέσεις ἐπιστημονικαὶ μετὰ προσωπικοτήτων τῆς Δερματολογίας

Ἐν τῇ προσπάθειᾳ, ὅπως ἀναπτυχθοῦν αἱ ἐπιστημονικαὶ σχέσεις τοῦ Δερματολογικοῦ Κέντρου Θεσσαλονίκης μετὰ τοῦ Ἐξωτερικοῦ καὶ προβληθῆ οὕτως αὐτὸ καὶ ἡ Ἑλληνικὴ Δερματολογία, ἀνεπτύξαμεν σχέσεις ἐπιστημονικάς μετὰ πλειάδος Πανεπιστημιακῶν Κλινικῶν, Νοσοκομείων, Ἀκαδημιῶν κ.λπ., ὡς καὶ προσωπικοτήτων τῆς ἡμετέρας, ἰδίως, εἰδικότητος, ὡς:

Μετὰ τοῦ καθηγητοῦ κ. A. Basset τῆς Πανεπιστημιακῆς Κλινικῆς τοῦ Στρασβούργου.

Μετὰ τοῦ καθηγητοῦ κ. A. Dupont τῆς Namour τοῦ Βελγίου.

Μετὰ τοῦ καθηγητοῦ κ. E. Nagy εἰς Debrecen τῆς Οὐγγαρίας.

Μετὰ τοῦ διδάκτορος κ. K. Winkler τοῦ Βερολίνου.

Μετὰ τοῦ καθηγητοῦ κ. J. Herzberg εἰς Bremen τῆς Γερμανίας.

Μετὰ τῆς καθηγητριάς κας St. Jablonsca τῆς Βαρσοβίας.

Μετὰ τοῦ καθηγητοῦ κ. D. Grinspan εἰς Buenos Aires.

Μετὰ τοῦ καθηγητοῦ κ. M. Sulzberger τοῦ Chicago τῶν Η.Π.Α. κ.λπ. κ.λπ.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Τὸ Δερματολογικὸν Κέντρον Θεσσαλονίκης, μετὰ ἐπὶ κεφαλῆς τὴν Πανεπιστημιακὴν Δερματολογικὴν Κλινικὴν ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ τακτικοῦ, νῦν ὁμοτίμου, καθηγητοῦ κ. Ἄ. Ρέλια συνέβαλε μεγάλως εἰς τὴν ἀνοδὸν τῆς Δερματολογίας ἐν Ἑλλάδι, τὴν ὁποίαν καὶ προέβαλεν εἰς ἐπίπεδον διεθνές. Μέχρι τοῦ 1967, ἀλλὰ καὶ μέχρι σήμερον ἀκόμη, δὲν παρήλθεν ἔτος, καθ' ὃ νὰ μὴ ἀσχολῆται ὁ ἰατρικὸς Τύπος τῆς ἀλλοδαπῆς μετὰ πλείονας κατ' ἔτος ἐπιστημονικάς ἐργασίας τοῦ Δερματολογικοῦ τούτου Κέντρου τῆς Θεσσαλονίκης. Εἰς τοῦτο, θέλομεν νὰ κολακευώμεθα ὅτι συνετελέσαμεν, ὅσον ἡδυνάμεθα, καὶ ἡμεῖς, ὡς καὶ τὸ ἄξιον προσωπικὸν τοῦ Κέντρου τούτου, τῆς τε Πανεπιστημιακῆς Κλινικῆς καὶ τοῦ Δημοσίου Νοσοκομείου Ἀφροδισίων καὶ Δερματικῶν Νόσων.

Ἡ σύνοδος, διὰ πρώτην φοράν εἰς τὴν ἱστορίαν τῆς Ἑλληνικῆς Δερματολογίας, δερματολόγων ἐξ ὅλης τῆς Ἑλλάδος ἐν τῷ 1ῳ τούτῳ «Πανελληνίῳ Δερματολογικῷ Διημέρῳ», εἰς τὴν πόλιν τῆς Θεσσαλονίκης, δὲν εἶναι γεγονός τυχαῖον. Ἔχει ἀσφαλῶς τὰς ρίζας εἰς τὸ βάθος τοῦ ἐπιστημονικοῦ ἔργου, τοῦ ἐπιτελεσθέντος μέχρι τοῦ 1967 εἰς τὸ Δερματολογικὸν Κέντρον Θεσσαλονίκης, ὅπερ ἀκριβῶς ἀπετέλεσε καὶ ἐξακολουθεῖ νὰ ἀποτελῇ συνεχῶς τὸ ἐρέθισμα

διὰ τὴν ἀνοδὸν τῆς Δερματολογίας ἐν Ἑλλάδι. Ἀλλὰ τοῦτο δι' ἡμᾶς δὲν ἀρκεῖ. Εἶναι ἀδύνατον νὰ ἀνεχώμεθα νὰ ἀποτελῶμεν μόνον τὸ ἐρέθισμα. Θέλομεν καὶ τὴν θέσιν, ἐπιστημονικὴν καὶ κοινωνικὴν, ἢ ὅποια ἀρμόζει εἰς ἡμᾶς καὶ εἰς ὅλους ὅσοι ἐν Θεσσαλονίκῃ καὶ Βορείῳ Ἑλλάδι ἐπιστήμονες δίδουν τὴν ζωὴν των εἰς τὸν βωμὸν τῆς Θείας Ἐπιστήμης καὶ τῆς Μεγάλης Πατρίδος των.

